

Studijní texty

Název předmětu: Řízení bezpečnosti

Téma: Ochrana kritické infrastruktury

Zpracoval: Ing. Miroslav Jurenka, Ph.D.

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY.

Obsah:

Úvod

1. Legislativní rámec a pojmový aparát
2. Průřezová a odvětvová kritéria
3. Ochrana prvků KI a povinnosti subjektů

Závěr

Úvod

Termín infrastruktura (z [franc.](#) infra-structure) má svůj původ v 19. století ve Francii a během první poloviny 20 století primárně označovalo vojenská zařízení. Ochrana důležitých objektů státu není pro Českou republiku žádným novým pojmem. Novodobě se tato problematika prezentuje jako ochrana životně důležitých zdrojů a infrastruktur.

Nutnost výjimečného přístupu k těmto prvkům, jejichž nefunkčnost by měla zásadní vliv na bezpečnost státu, ekonomiku státu, nebo zabezpečení základních životních potřeb, se poprvé objevila po útocích v USA dne 11. září 2001. O významu této problematiky svědčí také fakt, že si Evropská unie a Severoatlantická aliance vzaly řešení oblasti kritické infrastruktury za jeden ze svých nevýznamnějších úkolů.

1. Legislativní rámec a pojmový aparát

Problematika ochrany kritické infrastruktury byla v České republice řešena v jednotlivých odvětvích na různé úrovni, roztříštěně a převážně pouze materiály nelegislativní povahy. Přelomovým rokem pro oblast kritické infrastruktury byl rok 2011, kdy nabyla účinnosti novela zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení.

Tím se završil několikaletý proces, na jehož začátku byla podrobná analýza bezpečnostních hrozeb, ze které pak vyplynul jednoznačně formulovaný požadavek na vytvoření právního rámce ochrany kritické infrastruktury nejen v České republice,

ale i v Evropské unii (Směrnice Rady Evropské unie č. 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008 o určování a označování evropských kritických infrastruktur a posuzování potřeby zvýšit jejich ochranu, EKI).

Současně s novelou krizového zákona nabylo účinnosti Nařízení vlády č. 432/2000 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury, které stanovilo jak průřezová tak odvětvová kritéria a vytvořilo tak podmínky pro zahájení procesů určování prvků kritické infrastruktury v jednotlivých odvětvích kritické infrastruktury.

Novelizovaný zákon kromě jiného:

- stanoví působnost a pravomoc státních orgánů při ochraně kritické infrastruktury,
- zapracovává Směrnici Rady EU o určování a označování evropských kritických infrastruktur do právního řádu ČR,
- a upravuje určování a ochranu KI.

Krizovým řízením se rozumí

Souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizací a kontrolou v souvislosti s:

- Přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo
- ochranou kritické infrastruktury

Kritickou infrastrukturou se rozumí:

prvek, nebo systém prvků, narušení jehož funkce by mělo závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku.

Evropská kritická infrastruktura

Kritická infrastruktura nacházející se v členských státech, jejíž narušení nebo zničení by mělo závažný dopad pro nejméně dva členské státy. Závažnost se posuzuje podle průřezových kritérií.

2. Průřezová a odvětvová kritéria

Průřezovým kritériem pro určení prvku kritické infrastruktury je hledisko

- a) obětí s mezní hodnotou více než 250 mrtvých nebo více než 2 500 osob s následnou hospitalizací po dobu delší než 24 hodin,
- b) ekonomického dopadu s mezní hodnotou hospodářské ztráty státu vyšší než 0,5 % hrubého domácího produktu, nebo
- c) dopadu na veřejnost s mezní hodnotou rozsáhlého omezení poskytování nezbytných služeb nebo jiného závažného zásahu do každodenního života postihujícího více než 125 000 osob.

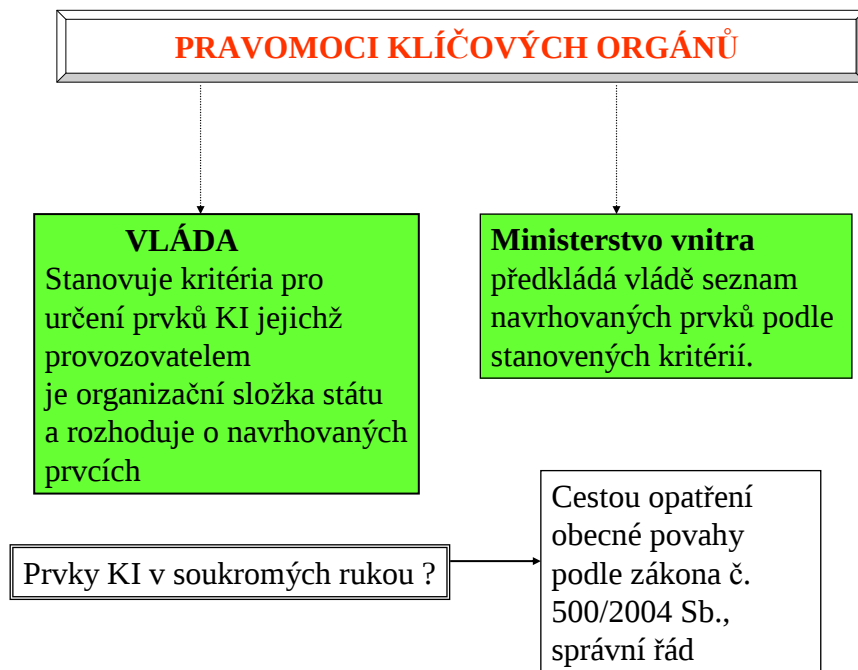
Odvětвовá kritéria

- I. ENEGETIKA
- II. VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ
- III. POTRAVINÁŘSTVÍ A ZEMĚDĚLSTVÍ
- IV. ZDRAVOTNOCTVÍ
- V. DOPRAVA
- VI. KOMUNIKAČNÍ A INFORMAČNÍ SYSTÉMY
- VII. FINANČNÍ TRH A MĚNA
- VIII. NOUZOVÉ SLUŽBY
- IX. VEŘEJNÁ SPRÁVA

3. Ochrana prvků KI a povinnosti subjektů

Proces určování prvků kritické infrastruktury

U objektů, jejichž provozovatelem je organizační složka stát, zasílají jednotlivá ministerstva a ÚSÚ své návrhy ministerstvu vnitra, které pak předkládá jejich seznam vládě. Podle krizového zákona je způsob určování prvků kritické infrastruktury, jejichž provozovatelem je organizační složka státu a prvků, jejichž provozovatelem není organizační složka státu, procesně odlišný a použije se v těchto případech zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.

Plán krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury

⇒ Povinnosti subjektů KI (zákon č. 240, § 29 a

Závěr

Zajištění bezpečnosti státu, fungování ekonomiky, to je výrobních i nevýrobních systémů a služeb, fungování veřejné správy a zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva je závislé na konkrétních infrastrukturách, které označujeme, vzhledem k jejich významu, jako kritické (životně důležité) infrastruktury. Jejich narušení má negativní dopad na několik úrovní - na národní úrovni ovlivňuje zajištění základních funkcí státu a na krajské a místní úrovni má vliv na zajištění základních funkcí území.

Úkoly pro samostatnou práci:

1. Prostudovat:

- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizové řízení,
- Směrnici Rady EU 2008/114/ES, o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšit jejich ochranu.

2. Seznámit se:

- s materiálem „Ochrana kritické infrastruktury“, Praha: 2011, ISBN 978-80-260-1215-3.